

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9P/37/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315206551
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2017:5315206551.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou vo veci starostlivosti o maloletú T. Y., L.. XX.X.XXXX, J. T., T. XXX a maloletú E. Y., L.. X.X.XXXX, J. T., T. XXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matky I. T., L.. X.X.XXXX, J. T., T. XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Stehura & partners, v.o.s. so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 47 246 863 a otca I. Y., L.. XX.X.XXXX, J. E. T. XXX, T., v konaní o zníženie výživného takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1) Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 3.7.2015 v spojení s návrhom doručeným dňa 16.11.2015, sa otec domáha zníženia výživného na maloleté deti na tom skutkovom základe, že rozsudkom Okresného súdu Čadca 5P/106/2010 bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej T. sumou vo výške 80,- € mesačne a na výživu maloletej E. sumou vo výške 70,- € mesačne. Do výkonu trestu odňatia slobody sa dostal z dôvodu prečinu zanedbania povinnej výživy. V domácnosti býva s matkou a prispieva jej na stravu, domácnosť, ako aj na všetko, čo je v rodinnom dome potrebné. Jeho matka je poberateľkou vdovského dôchodku a veľmi príležitostne zájde na brigády. On chodieval po tzv. fuškách, kade sa len dá a čo sa naskytne, takže peňazi majú iba na prežitie. Vo výkone trestu odňatia slobody je od 26.5.2014 a tento mu končí dňa 20.1.2017. Jeho príjem vo výkone trestu odňatia slobody predstavuje v hrubom sumu 156,- €, z čoho na výživné je 30 % zo sumy životného minima. Výživné nahlásil ihneď po nástupe do výkonu trestu, teda sa nevyhýba počas výkonu trestu plateniu výživného.

2) Spolu s podaným návrhom otec predložil aj prehlásenie o svojich majetkových a zárobkových pomeroch, v ktorom uviedol, že v súčasnosti nie je vlastníkom ani spoluvlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, nevlastní žiadny hnutelný ani finančný majetok. Počas výkonu trestu odňatia slobody od 26.5.2014 do 20.1.2017 jeho zárobkové činnosti sú minimálne, obmedzené výkonom trestu. Suma príjmu z pracovného pomeru počas výkonu trestu dosahuje výšku z hrubého zárobku vo výške 156,- €, z čoho môže byť výživné 30 %.

3) Dňa 3. 6. 2016 otec maloletých detí doručil Okresnému súdu Čadca ďalší návrh na zníženie výživného, ktorý bol vedený pod spisovou značkou 12 P 26/2016.

4) Uznesením, sp. zn. 9 P 37/2015 zo dňa 23. 2. 2017 súd spojil na spoločné konanie vec vedenú pod spisovou značkou 9 P 37/2015 a pod spisovou značkou 12 P 26/2016 s tým, že konanie bude ďalej vedené pod spisovou značkou 9 P 37/2015.

5) Podľa § 180 CSP po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti a otvorí pojednávanie.

6) Otec maloletých detí termín pojednávania prevzal dňa 20.12.2016, na termín pojednávania sa neustanovil, pojednávanie odročiť nežiadal. Súd preto konal v jeho neprítomnosti.

7) Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením listinných dôkazov, pripojeného spisu 5P/106/2010 a na základe takto vykonaného dokazovania mal zistený nasledovný skutkový stav:

8) Rozsudkom Okresného súdu Čadca 5P/106/2010-27 zo dňa 4.8.2010 súd s právoplatnosťou dňa 25.11.2010 zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej T. sumou vo výške 80,- € mesačne a na výživu maloletej E. sumou vo výške 70,- € mesačne.

9) Matka maloletých detí so znížením výživného nesúhlasila. Uviedla, že je evidovaná, vykonáva aktivačné práce. Príjem má vo výške 243,- € a to, čo jej pošle otec. Tohto času jej otec poslal na obe deti sumu 15,20 €. Podľa matky otca je otec zamestnaný. Ona s otcom navzájom spolu nekomunikujú. Deti sú zdravé. E. je prváčka a T. je druháčka. Spolu s deťmi žije sama. Náklady má na plynovú bombu vo výške 15,- € mesačne, elektriku a televízor 56,- € mesačne a plus stravu a deti, čo majú v škole. Obe dcéry chodia na tanečný krúžok, na ktorý platí na rok 4,- € na obe deti a chodia na výtvarný krúžok, kde im platí pre obe 40,- € na celý rok. Otec sa o deti nezaujíma. Keď prišiel z výkonu trestu odňatia slobody, doniesol im kilo banánov a pol kila mandarínok a nejaké cukríky.

10) Kolízna opatrovníčka maloletých detí doporučila návrh otca na zníženie výživného zamietnuť. Pomery v rodine prešetrili, matka spolu s deťmi žije v skromných podmienkach. Matka vykonáva aktivačné práce, riadne sa o maloleté deti stará. Otec sa na výžive maloletých detí nepodieľa. Naopak, matke by doporučovali, aby do budúcnosti podala návrh na zvýšenie výživného.

11) Podľa oznámenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, oddelenie ekonomiky, Ružomberok zo dňa 5.1.2017 otec maloletých detí je vo výkone trestu od 26.5.2014 pravdepodobne do 20.1.2017. Je zaradený a poberá pracovnú odmenu, ktorá podlieha rozúčtovaniu v zmysle zákona o výkone trestu č. 475/2005 Z.z. a RGR 19/15 o zrážkach z pracovnej odmeny obvinených a odsúdených. Disponibilný zostatok jeho konta ku dňu podania správy je vo výške 0,07 €. Z rozúčtovania pracovnej odmeny mu idú na konto čiastky osobného a vreckového, s ktorými odsúdený disponuje formou bezhotovostného platobného styku. Okrem vyživovacej povinnosti na 3 deti u otca evidujú pohľadávku na úhradu so zostatkom v celkovej výške 23.281,09 €. Odsúdený po príchode do ústavu bol zaradený na vonkajšie pracovisko G. D. T. a neskôr bol z organizačných dôvodov preradený na pracovisko N.. Dňa 26.8.2014 bol zaradený do vnútornej prevádzky ústavu ako upratovač administratívnej budovy, kde si svoje povinnosti plní na priemernej úrovni. Pracovný fond, morálku a bezpečnosť pri práci dodržiava. Priemernú čistú mzdu za obdobie od decembra 2015 do novembra 2016 otec dosahoval vo výške 129,29 €.

12) Podľa správy M. T. zo dňa 10.1.2017 matka je vlastníčkou malej dreveničky v T. - T. Č.. XXX, kde aj s maloletými deťmi býva. V domčeku sa nachádzajú dve izby, kuchyňa a väčšia spálňa. Izby sú skromne zariadené, avšak čisté. Matka je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce. Jej čistý príjem pozostáva z dávky v hmotnej núdzi, prídavkov na deti a doplatku náhradného výživného, spolu vo výške 261,- € + výživné od otca detí. Matka si zodpovedne plní svoje rodičovské povinnosti, nepožíva alkoholické nápoje, nedopustila sa žiadneho priestupku a je schopná sama zabezpečiť starostlivosť deťom. Deti navštevujú X. Š. E. T., maloletá T. 2. ročník a E. 1. ročník. Deti chodia do školy čisté a upravené.

13) Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 13.1.2017 matka poberá prídavok na maloleté deti, dávku v hmotnej núdzi od 1.11.2013 naďalej a náhradné výživné na maloleté deti od 1.1.2014 naďalej. Náhradné výživné za obdobie roku 2016 bolo matke vyplatené na maloletú E. Y.Č. spolu vo výške 687,48 € a na maloletú T. Y. spolu vo výške 807,48 €. Dávka v hmotnej núdzi bola matke za obdobie roku 2016 vyplatená spolu vo výške 986,90 €. Prídavky na obe maloleté deti v roku 2016 boli matke vyplatené spolu vo výške 564,48 €.

14) Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca matka je zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 8.3.2013. Pred podaním žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie poberala peňažný príspevok za opatrovanie v období od 1.8.2002 do 27.3.2008 a rodičovský príspevok v období od 25.1.2008 do 3.2.2013. Nebolo jej ponúknuté vhodné zamestnanie. V období od 1.6.2014 do 30.11.2014 a od 1.12.2014 do 31.5.2015 vykonávala aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec.

15) Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 27.1.2017 matka s deťmi býva v drevenom domčeku, je vedená na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie, pobera náhradné výživné, prídavky na dve deti a dávky v hmotnej núdzi spolu vo výške 290,- € mesačne. Z uvedeného hradí poplatok za energiu 50,- €, školskú jedáleň 38,- €, komunálny odpad a daň 80,- € ročne, palivo 500,- € ročne. Maloletá T. Y. navštevuje 2. ročník a maloletá T. Y.Á. 1. ročník X. Š. E. T.. Učia sa veľmi dobre. Matka výchovné problémy neuvádza. Obe navštevujú tanečný krúžok s poplatkom 40,- € ročne, po ukončení vyučovania družinu s poplatkom 4,- € mesačne. Do školy dochádzajú autobusom s cestovným vo výške 40,- € mesačne a matka im dáva vreckové 20,- € mesačne. Uhradza im mliečny program vo výške 10,- € mesačne. Matka má zabezpečené zásoby paliva, hygiena v domácnosti bola primeraná. Zdravotný stav detí je dobrý. Maloleté deti sa s otcom viackrát stretli, avšak vždy bol pod vplyvom alkoholu a matku pred nimi fyzicky napádal. Pri osobnom kontakte s otcom bolo zistené, že z výkonu trestu odňatia slobody prišiel dňa 20.1.2017 a tohto času je bez príjmu. Býva v rodinnom dome v obci T. spolu so svojou matkou. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti o deti zo strany matky. Vzhľadom na výdavky maloletých detí doporučil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca návrh otca o zníženie výživného zamietnuť.

16) Podľa § 26 ods. 1 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17) Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výške výživného je preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výživnom, ktorá zmenu odôvodňuje. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne, najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých súd vychádzal v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom, s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu, na základe objektívnych

a subjektívnych okolností na strane všetkých účastníkov. To znamená, tak na strane maloletých detí, ako aj na strane oboch rodičov ako povinných s prihliadnutím na všeobecný vývoj životných nákladov. Pritom, hoci zákon o rodine v § 78 ods. 1 zmenu pomerov ako hmotnoprávny predpoklad zákonom pripustenej zmeny právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom nedefinuje, nepochybne na druhej strane je z hľadiska právnej istoty založený právoplatným rozhodnutím súdu, nemôže ísť o akúkoľvek zmenu okolností majúcich vplyv na posúdenie osobných, majetkových pomerov účastníkov, ale musí ísť o zmenu, ktorá je závažnejšieho, trvalejšieho rázu a ktorú možno podľa názoru charakterizovať ako kvalifikovanú alebo podstatnú zmenu pomerov.

18) Pri takomto komplexnom posúdení pomerov účastníkov nielen ako súhrnu a súčtu príjmov, ale aj ich osobných a majetkových pomerov v širšom slova zmysle, súd dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o úprave vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom a v porovnaní s rozhodným, skutkovým stavom o pomeroch účastníkov, z ktorého súd vychádzal v citovanom poslednom rozhodnutí o výživnom, podstatná zmena pomerov na strane otca maloletých detí, ktorá by zmenu tohto posledného rozhodnutia o výživnom odôvodňovala, nenastala. Skutočnosť, že otec maloletých detí bol vo výkone trestu odňatia slobody kvôli neplateniu výživného, nemôže byť okolnosťou, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa. Otec maloletých detí mal v období, kedy nastúpil na výkon trestu odňatia slobody, nepochybne obmedzenú možnosť zárobku, avšak v tejto situácii sa otec detí ocitol vlastnou vinou, v dôsledku vlastného protiprávneho konania, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Uvedené konanie otca súd v zmysle § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine vyhodnotil ako konanie, ktorým sa otec bez dôležitého dôvodu vzdal možnosti zabezpečenia si primeraného, legálneho príjmu, z ktorého by mohol uspokojovať nároky svojich maloletých detí prinajmenšom v doteraz súdom určenej výške. Z uvedených dôvodov súd preto návrh otca na zníženie výživného ako v celom rozsahu nedôvodný pre nesplnenie hmotnoprávnych podmienok v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zamietol.

19) Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko súd nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky pri rozhodovaní o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.